

Transparență și integritate în gestionarea întreprinderilor aflate în proprietatea UAT

Angela SECRIERU,
prof. univ., dr. hab.

Chișinău, 26 iunie 2018

Surse de informații privitor la ÎM:

BUAT

Parametrii de bază care caracterizează dimensiunea și structura finanțelor publice locale și care sunt puse la baza elaborării bugetului local (clasificația economică)

Denumirea	Cod Eco	Suma, mii lei
Venituri	100000	
Cheltuieli	200000	
Active nefinanciare	300000	
Active financiare	400000	
Datorii	500000	
Modificarea soldului de mijloace bănești	900000	

Executarea BUAT la situația din 31.12.2017, mii lei

I. Venituri	13 461 499,3
II. Cheltuieli și active nefinanciare	13 274 637,0
III. Cheltuieli	10 030 573,1
IV. Active nefinanciare	3 244 063,9
V. Sold bugetar	186 862,3
VI. Sursele de finanțare	-186 862,3
VII. Active financiare	16 113,9
VIII. Datorii	-38 054,6
IX. Modificarea soldului de mijloace bănești	-160 582,5
Sold de mijloace bănești la începutul perioadei	1 112 232,8
Corectarea soldului de mijloace bănești	-4 339,1
Sold de mijloace bănești la sfârșitul perioadei	-1 272 815,3

Executarea BUAT la situația din 31.12.2017: venituri din activele financiare

	Suma, mii lei	În % din veniturile totale ale BUAT
I. VENITURI	13 461 499,3	100
Dividende primite de la cota parte a proprietatii publice in societatile pe actiuni in bugetul local de nivelul 2	439,1	0,003
Dividende primite de la cota parte a proprietatii publice in societatile pe actiuni in bugetul local de nivelul 1	765,7	0,006
Defalcari de la profitul net al intreprinderilor de stat (municipale) in bugetul local de nivelul 2	1 018,4	0,008
Defalcari de la profitul net al intreprinderilor de stat (municipale) in bugetul local de nivelul 1	124,9	0,001

Executarea BUAT la situația din 31.12.2017: subsidii acordate ÎS și ÎM

	Suma, mii lei	în % din totalul cheltuielilor
III. CHELTUIELI	10 030 573,1	100,00
Subsidii acordate întreprinderilor de stat și municipale nefinanciare	439 003,5	4,38
Subsidii acordate instituțiilor de stat și municipale financiare	2 246,5	0,02

4	Active financiare
41	Creanțe interne
413	Valori mobiliare de stat (cu excepția acțiunilor) procurate pe piața primară
414	Garanții de stat interne
415	Acțiuni și alte forme de participare în capital în interiorul țării
4151	Majorarea volumului acțiunilor și a cotei părți în capitalul social în interiorul țării
41511	Procurarea pachetelor de acțiuni
41512	Procurarea cotei părți în capital social
4152	Micșorarea volumului acțiunilor și a cotei părți în capitalul social în interiorul țării
41521	Vânzarea pachetului de acțiuni
41522	Vânzarea cotei părți din capital social
41523	Vânzarea pachetului de acțiuni în rezultatul privatizării
41524	Vânzarea apartamentelor către cetățeni
418	Alte creanțe interne ale bugetului
42	Diferența de curs valutar
43	Mijloace bănești
44	Credite interne între bugete
45	Credite interne instituțiilor nefinanciare și financiare
46	Împrumuturi re-creditate interne între bugete
47	Împrumuturi re-creditate interne instituțiilor nefinanciare și financiare
48	Creanțe externe
49	Credite externe

Executarea BUAT la situația din 31.12.2017: activele financiare, mii lei

	Cod ECO	Suma, mii lei
VII. Active financiare		16 113,9
Procurarea pachetelor de acțiuni	415110	-16,2
Procurarea cotei părți în capital social	415120	-1 703,6
Privatizarea pachetului de acțiuni/cotelor sociale proprietate publică	415210	
Vânzarea apartamentelor către cetățeni	415240	7 633,9
Diferența de curs pozitiva	421000	14 145,2
Diferența de curs negativa	422000	-14 384,5
Rambursarea împrumuturilor re-creditate instituțiilor nefinanciare	471320	10 439,1

Surse de informații privitor la ÎM: **BNS**

- ▶ **Rezultatele anchetei structurale în întreprinderi**
- ▶ **Rapoartele financiare ale ÎM**

Surse de informații privitor la ÎM: CNA

Prin Hotărârea Parlamentului nr. 56 din 30.03.2017, a fost aprobată Strategia națională de integritate și anticorupție pentru anii 2017-2020 și Planul de acțiuni de implementare a Strategiei.

Conform acestui document de politici, **Centrul Național Anticorupție**, în comun cu **Ministerul Economiei și Infrastructurii**, îi revine responsabilitatea de a evalua riscurile de corupție în legislația și activitatea întreprinderilor cu cotă integrală sau majoritară de stat/municipală în baza unui eșantion reprezentativ și elaborarea modelelor registrului riscurilor de corupție și, după caz, a planurilor de integritate (acțiunea nr.4, prioritatea VII.2 din Plan).

**CHESTIONAR DE INTEGRITATE
PENTRU MANAGERII ÎNTEPRINDERILOR DE STAT, SOCIETĂȚILOR DE
ACȚIUNI CU CAPITAL INTEGRAL/MAJORITAR DE STAT ȘI
ÎNTEPRINDERI MUNICIPALE**

DATE GENERALE:

Denumirea întreprinderii _____

Administratorul întreprinderii _____
(Numele și prenumele; actul administrativ prin care a fost numit)

Date de contact: _____
(Adresa juridică, tel., adresa electronică, pagina web (dacă dispune))

Capitalul social _____

Total venituri anul 2015 _____ Total venituri anul 2016 _____

Numărul mediu scriptic al personalului: anul 2015 _____ anul 2016 _____

inclusiv personal administrativ: anul 2015 _____ anul 2016 _____

Remunerarea personalului administrativ: anul 2015 _____ anul 2016 _____

(**inclusiv** prime, ajutoare materiale, alte suplimente)

Instrucțiuni de completare a chestionarului:

*Bifați doar un singur răspuns pentru fiecare întrebare / pentru fiecare dintre opțiunile propuse ale întrebărilor.

****Comentariile vor fi expuse obligatoriu.**

Nr.	ÎNTREBARE	RĂSPUNS
PERCEPȚIE		
1.	<p>Care din problemele enumerate mai jos considerați că sunt cele mai grave în cadrul întreprinderii pe care o administrați?</p> <p>Indicați după gradul de gravitate de la 1 la 6 (1 – mai puțin gravă; 6 – cea mai gravă).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Deficitul de personal (profesional și auxiliar) și/sau fluctuația de personal; • Condițiile de lucru; • Imixtiunea fondatorului în activitate; • Legislația ineficientă; • Corupția; • Influențe ale politicului în activitate • Alte (specificați care) 	<p>1 2 3 4 5 6</p> <p>1 2 3 4 5 6</p> <p>1 2 3 4 5 6</p> <p>1 2 3 4 5 6</p> <p>1 2 3 4 5 6</p> <p>1 2 3 4 5 6</p> <p>1 2 3 4 5 6</p>
ANGAJAMENTE ANTICORUPȚIE		
2.	În cadrul întreprinderii este aprobată o politică de prevenire a fraudei și corupției?	Da ☐ Nu ☐
3.	În cadrul întreprinderii sunt stabilite angajamente anticorupție în raport cu partenerii de afaceri (persoane terțe, antreprenori, furnizori etc.)?	Da ☐ Nu ☐

Surse de informații privitor la ÎM: site-urile primăriilor și ale ÎM

- incomplete;
- neactualizate.

Alte surse de informații: studii elaborate de OSC

Monitorizarea transparenței întreprinderilor de stat și societăților pe acțiuni cu capital integral și majoritar de stat din Republica Moldova. *Elaborat de:* Transparency International – Moldova.

Cercetare de integritate în rândul angajaților întreprinderilor de stat, societăților pe acțiuni cu capital integral / majoritar de stat și întreprinderi municipale. *Autori:* BCI, CBS-AXA.

Întreprinderile municipale: număr, 2015

Primăria m. Chișinău	57
CR Cahul	5
CR Hâncești	9
CR Edineț	12
CR Orhei	11
CR Soroca	15
CR Taraclia	9
CR Căușeni	17
CR Ungheni	19
CR Nisporeni	1
CR Călărași	6
CR Dondușeni	8
CR Ocnița	7
CR Briceni	9
CR Criuleni	24
CR Strășeni	14
UTA Găgăuzia	38
Primăria m. Bălți	23
CR Șoldănești	7

CR Telenești	2
CR Rezina	14
CR Florești	12
CR Drochia	15
CR Anenii Noi	16
CR Basarabeasca	7
CR Cantemir	18
CR Cimișlia	3
CR Fălești	22
CR Glodeni	14
CR Ialoveni	16
CR Leova	10
CR Râșcani	15
CR Sângerei	11
CR Ștefan Vodă	14
CM Chișinău	18

Profit și pierderi, 2015

	mil. lei
ÎM Apă Canal, Cahul	-13,5
ÎM Apă Canal, Edineț	3,5
ÎM Regia Apă Canal, Hâncești	2,3
ÎM Termocom, Taraclia	-6,5
ÎM Apă Canal, Ungheni	-6,4
ÎM Gospodăria Comunală Locativă, Călărași	1,8
ÎM Piața Centrală, Ciadîr-Lunga	-3,5
ÎM Piața centrală, Cahul	0,5
ÎM Apă Canal, Bălți	-17,8
ÎM Apă Canal, Costești	1
ÎM Direcția de producție Apă Canal, Ștefan Vodă	-3,5
ÎM Regia transport electric, Chișinău	-12,6
ÎM Piața Centrală, Chișinău	8,3
ÎM Parcul urban de autobuze, Chișinău	-2,1
ÎM Regia Apă Canal, Orhei	2,3